

Nr 41.

Utlåtande i anledning av framställning från justitieombudsmannen om ändrad lönegradsplacering av två befattningar vid justitieombudsmansexpeditionen.

I två särskilda till bankoutskottet ställda skrivelser av den 23 april 1948 har *justitieombudsmannen* gjort framställning i fråga om uppflyttning till högre lönegrad av byrådirektörsbefattningen respektive expeditionsvakt-tjänsten vid justitieombudsmansexpeditionen. Skrivelsen rörande *byrådirektörsbefattningen* är av följande innehåll:

I skrivelse till bankoutskottet den 4 maj 1942 hemställde dåvarande justitieombudsmannen, att bankoutskottet måtte föreslå riksdagen besluta, att sekreterarbefattningen vid justitieombudsmansexpeditionen — vilken befattning enligt då gällande avlöningsreglemente för ordinarie tjänstemän vid riksdagens verk tillhörde lönegraden RA 26 — skulle från och med den 1 juli 1942 hänföras till lönegrad RA 28 av samma reglemente. I det nu gällande avlöningsreglementet motsvaras dessa lönegrader av respektive Ca 29 och Ca 31. Tjänstebenenämningen å befattningen i fråga ändrades 1943 till byrådirektör.

Framställningen remitterades av bankoutskottet till lönenämnden för riksdagens verk, som i den 12 maj 1942 avgivet yttrande tillstyrkte den föreslagna lönegradsplaceringen.

Ifrågavarande framställning föranledde emellertid icke någon bankoutskottets åtgärd.

Avskrift av framställningen och lönenämndens yttrande bifogas. (Bil. A och B.)¹

Efter avlåtandet av ovan omförmälda framställning av den 4 maj 1942 har ifrågavarande befattningshavares arbetsbördan ytterligare ökat såväl kvantitativt som kvalitativt. Jag finner det fördenskull synnerligen påkallat, att befattningen placeras i högre lönegrad än nu är fallet. Jag vill härutinnan särskilt framhålla följande.

Under årens lopp har antalet statsmyndigheter, över vilka justitieombudsmannen har att öva tillsyn, undan för undan betydligt utökats. Detta medför givetvis en växande arbetsbördan för byrådirektören icke blott vid de inspektioner av myndigheter, vid vilka han biträder, utan även i det dagliga arbetet. Härtill kommer tillkomsten av vidlyftiga lagkomplex och författningar, vilka byrådirektören mer eller mindre ingående måste behärska. Det må i detta sammanhang erinras om att inom riksdagen de senaste åren uttalats att justitieombudsmannens övervakningsverksamhet och inspektioner böra utvidgas särskilt i fråga om sinnessjukhus, fångvårdsanstalter samt förvaltningsmyndigheter. Det har härvid även uttalats, att en ny befattning, i byråchefegrad, borde tillskapas å justitieombudsmansexpeditionen.

¹ Här uteslutna.

Då jag emellertid ansett, att en ny byråchefsbefattning icke nu borde inrättas, hemställde jag i skrivelse den 3 december 1947 till herrar fullmäktige i riksgäldskontoret om ökning med 5 000 kronor av anslaget till avlöningar åt icke-ordinarie personal, vilken hemställan fullmäktige beaktat vid sina anslagsäskanden till innevarande års riksdag. Denna anslagsökning är — såsom av min framställning till riksgäldsfullmäktige framgår — avsedd till avlöning av tillfälliga biträden åt justitieombudsmannen och byråchefen. Någon lindring i byrådirektörens arbetsbörda uppkommer icke härigenom utan tvärtom en ytterligare arbetsbelastning. Bland annat ställer arbetet med tillsynen över den vid senaste årsskifte ikraftträdde nya processordningen ökade krav på byrådirektören. Detta kommer särskilt att göra sig gällande vid inspektionsresorna. Dessa måste i fortsättningen omfatta flera myndigheter och inspektionsdagar per år samt längre daglig arbetstid under inspektionerna än som hittills varit fallet. Redan före nya processordningens ikraftträdande har inspektionsverksamheten väsentligt utökats. Detta torde med all tydlighet framgå av närlagda tablå (Bil. C)¹, vari angivas antalet inspekterade myndigheter samt inspektionsprotokollets sidantal (foliosidor, format 36 × 22,5) för vart och ett av åren 1936—1947. Att inspektionsarbetet med åtföljande protokollsupsättning är synnerligen betungande torde framgå av de senaste årens inspektionsprotokoll.

Såsom i framställningen av den 4 maj 1942 framhållits är befordran från byrådirektörstjänsten till byråchefstjänsten vid justitieombudsmansexpeditionen icke att räkna med, enär den senare tjänsten — som tillhör lönegrad Cr 10 — är avsedd såsom en övergångstjänst. Även denna omständighet gör att byrådirektörstjänsten ur rekryteringssynpunkt icke bör vara för lågt placerad i lönegrad.

På grund av vad jag sålunda anfört får jag vördsamt hemställa, att utskottet med begagnande av sin initiativrätt ville föreslå riksdagen besluta, att byrådirektörsbefattningen vid justitieombudsmansexpeditionen skall från och med den 1 juli 1948 hänföras till lönegrad Ca 31 enligt avlöningsreglementet för riksdagens verk.

Justitieombudsmannens skrivelse angående *expeditionsvakttjänsten* är av följande lydelse:

Vid justitieombudsmansexpeditionen är anställd en expeditivsvakt, vilken tillhör lönegrad Ca 9 i 1947 års avlöningsreglemente för riksdagens verk. Förutom de vanliga expeditivsvaktgöromålen utför han arbete i expeditionens arkiv och bibliotek. Dessutom har innevarande år en del av diarieföringen överflyttats på honom. Det arbete han utför får sålunda anses mera kvalificerat än det arbete som i regel åligger en expeditivsvakt i nämnda lönegrad. Jag anser fördenskull, att en uppflyttning av befattningen i högre lönegrad bör ske. Befattningen torde närmast vara att jämställa med expeditivsvakttjänsterna hos justitiekanslers- och riksåklagarämbetena, vilka båda tillhöra lönegrad Ca 10 och vilkas placering i denna lönegrad (motsvarande förutvarande lönegrad A 6) enligt vad som framgår av Kungl. Maj:ts proposition nr 268 till 1947 års riksdag av departementschefen motiverats med deras göromål i respektive ämbetens arkiv och bibliotek.

På grund av vad jag sålunda anfört får jag vördsamt hemställa, att ut-

¹ Här utesluten.

skottet med begagnande av sin initiativrätt ville föreslå riksdagen besluta, att expeditionsvaktstjänsten vid justitieombudsmansexpeditionen skall från och med den 1 juli 1948 hänföras till lönegrad Ca 10 enligt avlöningsreglementet för riksdagens verk.

Över förevarande framställningar har utskottet inhämtat yttrande från lönenämnden för riksdagens verk, som anfört följande:

Såsom framgår av handlingarna i ärendet, har lönenämnden i utlåtande till bankoutskottet den 12 maj 1942 tillstyrkt, att den då befintliga sekreterartjänsten i dåvarande lönegraden RA 26 vid justitieombudsmansexpeditionen skulle förändras till en byrådirektörsbefattning i lönegrad RA 28. En ledamot anmälde avvikande mening och förklarade sig anse, att lönenämnden bort avstyrka justitieombudsmannens framställning om sekreterartjänstens uppflyttning. Framställningen föranledde icke någon bankoutskottets åtgärd. Ifrågavarande befattning var även föremål för yttrande av lönenämnden i utlåtande den 1 juni 1943 angående ändrad tjänstetitel för befattningen. Härvid uttalade lönenämnden, att nämnden, som utginge från att en ändring av tjänstebenenämningen till byrådirektör icke skulle tagas till intäkt för en förändrad lönegradsställning, ansåge sig kunna tillstyrka sagda ändring.

Av nu förevarande framställning från justitieombudsmannen angående byrådirektörstjänstens uppflyttning från lönegrad Ca 29 (förutvarande RA 26) till lönegrad Ca 31 (förutvarande RA 28) fr. o. m. den 1 juli 1948 framgår, att byrådirektörens arbetsbörda ytterligare ökat såväl kvantitativt som kvalitativt. Med hänsyn härtill och under åberopande i tillämpliga delar av vad lönenämnden anfört i ovannämnda utlåtande den 12 maj 1942 anser sig lönenämnden böra tillstyrka nu föreliggande framställning om tjänstens placering i lönegrad Ca 31. Lönenämndens uttalande i utlåtandet den 1 juni 1943 får ses mot bakgrunden av att bankoutskottet föregående år avvisat förslaget om en förbättrad lönegradsplacering för tjänsten. Något ändrat ställningstagande i sakfrågan från lönenämndens sida torde icke varit avsett.

Vad därefter angår förslaget om uppflyttning av expeditionsvakten å justitieombudsmansexpeditionen från lönegrad Ca 9 till lönegrad Ca 10, synes en jämförelse med förhållandena å justitiekanslersexpeditionen böra föranleda, att expeditionsvakterna å dessa två expeditioner jämsställas i lönehänseende. Då expeditionsvakten å justitiekanslersexpeditionen är placerad i lönegrad Ca 10, tillstyrker lönenämnden därför förslaget om uppflyttning av expeditionsvakten å justitieombudsmansexpeditionen till samma lönegrad.

Utskottet. Vad först angår frågan om uppflyttning från lönegraden Ca 29 till lönegraden Ca 31 av befattningen som byrådirektör vid justitieombudsmansexpeditionen, framgår av utredningen i ärendet, att antalet av justitieombudsmannen inspekterade myndigheter samt inspektionsprotokollens omfattning under de senare åren ökats i avsevärd omfattning. Under det att antalet inspekterade myndigheter år 1936 utgjorde 22, var motsvarande siffra år 1947 73. Antalet protokollssidor har sedan förstnämnda år vuxit från 238 till 797. Att denna ökning av arbetsbördan, även kvalitativt sett, kommit att ställa successivt stegrade krav på byrådirektörstjänsten, synes

utskottet uppenbart, och utskottet får därför i likhet med lönenämnden tillstyrka bifall till justitieombudsmannens framställning i denna del.

Vidkommande härefter förslaget om uppflyttning till högre lönegrad av expeditionsvakttjänsten vid justitieombudsmansexpeditionen får utskottet, som liksom lönenämnden finner de med denna befattning förenade åliggandena väl motivera, att befattningen likställs med motsvarande tjänst å justitiekanslersexpeditionen, med biträdande av framställningen tillstyrka, att befattningen uppflyttas från lönegraden Ca 9 till Ca 10.

De ändrade lönegradsplaceringarna torde böra gälla fr. o. m. den 1 juli 1948.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen, i anledning av justitieombudsmannens förevarande framställningar, må besluta, att byrådirektörsbefattningen vid justitieombudsmansexpeditionen och expeditionsvakttjänsten därstädes skola fr. o. m. den 1 juli 1948 hänföras, den förra till lönegraden Ca 31 och den senare till lönegraden Ca 10 enligt avlöningsreglementet för riksdagens verk.

Stockholm den 3 juni 1948.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Närvarande

från f ö r s t a kammaren: herrar Sundvik, Leander, Edin, Petersson i Karlskrona, Fahlander, Grym* och Persson i Vinslöv;

från a n d r a kammaren: herrar Wiberg, Paulsen, von Seth, Andersson i Munkaljungby, Mattsson*, Eriksson i Sandby*, Fröderberg* och Sundberg.

* Ej närvarande vid justeringen.